



SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 644

van **YVES BUYSSE**

datum: 19 april 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Juridisering in het onderwijs - Beroepsprocedures

Er is sprake van een ontegensprekelijke tendens van juridisering in het onderwijs. Leerlingen die de beslissing van de klassenraad aanvechten of studenten die hetzelfde doen met hun studieresultaten vormen weliswaar nog steeds een minderheid, maar hun aantal lijkt jaarlijks toe te nemen. Wanneer leerlingen en/of studenten de beroepsprocedure binnen de school/hogeschool/universiteit hebben uitgeput, zijn er sommigen die dan bijkomend de stap naar de rechtbank zetten. Bepaalde advocaten(bureaus) hebben zich zelfs gespecialiseerd in het aanvechten van studieresultaten of attesten en maken daar actief reclame voor wanneer de periode van deliberatie nadert.

Deze sluimerende juridisering van het onderwijs zorgt ongetwijfeld voor bijkomende druk bij leerkrachten en lesgevers: zij voelen zich verplicht om stelselmatig iedere beslissing nog uitgebreider te motiveren en zelfs dan lopen zij het risico geconfronteerd te worden met het aanvechten van hun beslissing. Deze potentiële dreiging verhoogt dus niet enkel de administratieve planlast, maar evenzeer de mentale druk op het lerarenkorps.

1. Hoeveel beroepsprocedures zijn er sinds 2016 intern aangespannen tegen een beslissing van de klassenraad in het secundair onderwijs? Graag een overzicht per jaar.
2. In hoeveel van die gevallen leidde de beroepsprocedure tot een effectieve wijziging van de oorspronkelijke beslissing van de klassenraad in het secundair onderwijs? Graag een overzicht per jaar.
3. Hoeveel beroepsprocedures werden er sinds 2016 bij de rechtbank aangespannen tegen een beslissing van de klassenraad in het secundair onderwijs (al dan niet na uitputting van de interne beroepsprocedure)? Graag een overzicht per jaar.
4. In hoeveel van deze gevallen leidde de gerechtelijke procedure tot een effectieve wijziging van de oorspronkelijke beslissing van de klassenraad in het secundair onderwijs? Graag een overzicht per jaar.
5. Hoeveel beroepsprocedures zijn er sinds 2016 intern aangespannen tegen studieresultaten in de Vlaamse hogescholen en universiteiten? Graag een overzicht per jaar.
6. In hoeveel van deze gevallen leidde de beroepsprocedure tot een effectieve wijziging van het oorspronkelijke studieresultaat? Graag een overzicht per jaar.

7. Hoeveel beroepsprocedures werden er sinds 2016 bij de rechtbank aangespannen tegen studieresultaten in de Vlaamse hogescholen en universiteiten? Graag een overzicht per jaar.
8. In hoeveel van die gevallen leidde de gerechtelijke procedure tot een effectieve wijziging van het oorspronkelijke studieresultaat? Graag een overzicht per jaar.
9. Heeft de minister weet van richtlijnen in de Vlaamse secundaire scholen, hogescholen en/of universiteiten over de omgang met deze juridisering in het onderwijs? Indien ja, kan de minister daarvan een voorbeeld geven?
10. Bestaan er vanuit het departement Onderwijs richtlijnen betreffende de omgang met deze juridisering in het onderwijs? Indien ja, kan de minister deze richtlijnen duiden? Indien niet, acht de minister het nuttig om vanuit het departement Onderwijs richtlijnen aan te reiken aan de Vlaamse scholen, hogescholen en universiteiten betreffende de omgang met deze juridisering in het onderwijs?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 644 van 19 april 2021

van **YVES BUYSSE**

Ik verwijs naar het antwoord op schriftelijke vragen nr. [202](#) van 1 maart 2019, nr. [112](#) van 8 november 2019, nr. [155](#) van 9 december 2019, nr. [626](#) van 15 juni 2020 en nr. 595 van 29 maart 2021 (nog niet gepubliceerd). Ik verwijs ook naar de vragen om uitleg nr. [2809](#) van 1 oktober 2015, nr. [2597](#) van 6 juli 2017 en nr. [678](#) van 7 februari 2019.

1-2. De onderwijsadministratie verzamelt geen gegevens over het aantal interne beroepsprocedures tegen beslissingen van de klassenraad in het secundair onderwijs. Deze cijfers zouden ook geen maat zijn voor de juridisering. Deze interne procedures kunnen juridisering vermijden en het belang van een onderwijskundig oordeel beschermen.

3-4. De onderwijsadministratie verzamelt evenmin informatie over bij procedures bij rechtbanken en heeft geen cijfers over het aantal rechtsgedingen tegen scholen. Op een ICOR-conferentie op 22 en 23 november 2018 over juridisering bleek dat met betrekking tot het schooljaar 2017-2018 22 unieke verzoekende partijen de Raad van State vroegen om B-attesten en C-attesten bij uiterst dringende noodzakelijkheid te schorsen. Dat heeft aanleiding gegeven tot 26 arresten. Dat cijfer moeten we steeds zien in verhouding met het grote aantal evaluatiebeslissingen dat elk jaar wordt genomen.

5-6. De onderwijsadministratie verzamelt geen gegevens over het aantal interne [beroepsprocedures](#) tegen studieresultaten in het hoger onderwijs.

7-8. Na het intern beroep kunnen studenten een procedure starten bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. Een overzicht is beschikbaar in de jaarverslagen op de website: <https://onderwijs.vlaanderen.be/raad/>. De onderwijsadministratie verzamelt geen informatie over bij procedures bij rechtbanken tegen studieresultaten in het hoger onderwijs en heeft geen cijfers over het aantal rechtsgedingen tegen de instellingen in het hoger onderwijs.

9. Elk dossier moet in concreto beoordeeld en gemotiveerd worden. De leerling of student heeft het recht om zijn resultaten aan te vechten. De uitspraken van de rechtbanken zijn zo goed als niet toegankelijk. Voor de kennis van die uitspraken is men aangewezen op publicatie ervan in juridische tijdschriften. De uitspraken van de Raad van State zijn geregeld het voorwerp van onderzoek door wetenschappelijke medewerkers van universiteiten of onderzoekcentra. Uit de gepubliceerde rechtspraak en literatuur kunnen instellingen informatie gebruiken om hun beslissingen en motiveringen te verbeteren en zo juridisering zo veel mogelijk te vermijden. Ik verwijs in dat kader onder meer naar de publicatie van de Vlaamse Onderwijsraad "[Meester over meester? Een probleemverkenning over juridisering en onderwijs](#)" en het artikel "Juridisering in het onderwijs. Uitwas van het legaliteitsbeginsel of vals probleem?" in het [Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid](#) (2018-2019/4).

10. De [omzendbrief SO 64](#) regelt in detail de werking van de delibererende klassenraad en het intern beroep in het secundair onderwijs. De onderwijsadministratie heeft als gevolg van de Coronapandemie [adviezen](#) gegeven voor de evaluatie van leerlingen in

het secundair onderwijs tijdens deze bijzondere situatie. De rechtspositie van de student is bepaald in de [Codex Hoger Onderwijs](#) (deel 2, titel 5). De correcte toepassing van deze regels en correcte communicatie kunnen juridisering vermijden. De onderwijsadministratie blijft neutraal ten opzichte van de gerechtelijke afhandeling van juridische betwistingen. Evalueren behoort immers tot de pedagogische vrijheid van scholen en de delibererende klassenraad.